

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Державна податкова служба України

Про здійснення розрахунків

До Національного банку України надходять численні запити від суб'єктів господарювання щодо віднесення розрахунків за товари та послуги до безготівкових розрахунків.

У зв'язку з цим маємо зазначити таке.

Статтею 13 Закону України «Про електронну комерцію» визначено, що розрахунки у сфері електронної комерції можуть здійснюватися з використанням платіжних інструментів, електронних грошей, шляхом переказу коштів або оплати готівкою з дотриманням вимог законодавства щодо оформлення готівкових та безготівкових розрахунків, а також в інший спосіб, передбачений законодавством України.

Поняття та загальний порядок проведення переказу коштів у межах України визначено Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (далі - Закон).

Переказ коштів - рух певної суми коштів з метою її зарахування на рахунок отримувача або видачі йому у готівковій формі. Для проведення переказу можуть використовуватися кошти як у готівковій (формі грошових знаків), так і в безготівковій формі (формі записів на рахунках у банках). Види безготівкових розрахунків визначаються законами та прийнятими на їх основі нормативно-правовими актами Національного банку України (статті 1, 3 та 4 Закону).

Відповідно до пункту 21.1 статті 21 Закону ініціювання переказу проводиться, зокрема шляхом: подання ініціатором до банку, в якому відкрито його рахунок, розрахункового документа; використання держателем електронного платіжного засобу (платіжної картки).

Платіжна картка – платіжний інструмент, що використовується, зокрема, для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб (пункти 1.14 та 1.27 статті 1 Закону).

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шабан Олексій Володимирович
Сертифікат 3122842E6867E65404000000150F0000892A0000
Дійсний до: 11.08.2021 14:50:55

Національний банк України

57-0009/53844

від 28.09.2020 10:59:04

Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті¹ визначено, що безготівкові розрахунки - перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки проводяться банком на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді.

Готівкові розрахунки - платежі готівкою суб'єктів господарювання і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), а також за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна (пункт 3 Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні² (далі – Положення).

Зауважуємо, що згідно з пунктом 10 Положення розрахунки суб'єктів господарювання та фізичних осіб у разі їх здійснення готівкою без відкриття поточного рахунку шляхом унесення готівки до банків або небанківських фінансових установ, які в установленому законодавством порядку отримали ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунку, (далі – небанківська установа) для подальшого її переказу на рахунки інших суб'єктів господарювання або фізичних осіб для платників коштів є готівковими, а для отримувачів коштів безготівковими.

Отже, для суб'єкта господарювання безготівковим розрахунком є оплата товарів та послуг, що здійснена шляхом переказу коштів на його рахунок незалежно від способу ініціювання такого переказу покупцем (зокрема, за допомогою сервісів переказу коштів³, банківських систем дистанційного обслуговування⁴ (у тому числі, з використанням платіжної картки), шляхом внесення покупцем готівки у касу банку або небанківської установи (у тому числі, шляхом використання програмно-технічного комплексу самообслуговування (ПТКС).

Готівковим розрахунком для суб'єкта господарювання є виключно приймання ним готівки безпосередньо від покупця.

Зазначені вимоги законодавства просимо враховувати під час надання податкових консультацій платникам податків.

Заступник Голови

Олексій ШАБАН

Інна Жакіна,
(044) 253-70-11

¹ затвердженою постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 № 22

² затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148

³ Лірау, Portmone, iPay тощо

⁴ Приват24, MONOBANK, Ощад24/7 тощо